

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 3C/168/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8213206014
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Lajoš
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2020:8213206014.18

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov, sudcom JUDr. Romanom Lajošom, v právnej veci žalobcu: Q. Q., Z.. XX.X.XXXX, Q. O. XX, XXX XX I., zastúpený zákonnou zástupkyňou: P. Q., Z.. X.X.XXXX, Q. O. XX, XXX XX I., právne zastúpený JUDr. Peter Rychnavský PhD., advokát, Rázusova 111/19, 093 01 Vranov nad Topľov, proti žalovaným: 1/ J. Š., Z.. XX.X.XXXX, L. XXX, XXX XX K., právne zastúpený: JUDr. Martina Kožárová Jenčová, advokátka, Slovenská 69, 080 01 Prešov, 2/ KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, o náhradu nemajetkovej ujmy v sume 1.500,- Eur a náhradu škody na zdraví v sume 3.144,- Eur a takto

rozhodol:

Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne žalobcovi zaplatiť náhradu škody na zdraví v sume 2.358,- Eur a to v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu **z a m i e t a**.

Žiadna zo strán **n e m á** na náhradu trov konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa návrhom doručeným 5.8.2013 domáhal voči žalovaným v 1. a 2. rade náhrady nemajetkovej ujmy 1.500,- Eur a náhrady škody na zdraví v sume 3.144,- Eur ako aj náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil skutočnosťou, že dňa 10.10.2012 v čase okolo 12.20 hod. žalovaný v 1. rade na križovatke ulíc Jiráskova a Partizánska v meste Bardejov pri vedení motorového vozidla zn. BMW 346, ev. č. X. na križovatke pri odbočovaní vpravo nedal žalobcovi prechádzajúcemu po prechode pre chodcov v smere od budovy Okresného súdu Bardejov k hotelu Šariš prednosť a pri zrážke žalobca utrpel zlomeninu predkolenia vľavo s posunom, pomliaždenie a sufúziu periorbitalnej vpravo a oblasti pravého krídla bedrovej kosti. Predpokladaná doba liečenia žalobcu bola stanovená na cca. 6 týždňov a zlomenina musela byť liečená operáciou. Hodnotenie zranenia v bodovom vyjadrení predstavuje v zmysle zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia 200 bodov. V žalobe ďalej poukázal na poznatky zistené pri vyšetrení dopravnej nehody v konaní vedenom Odborom kriminálnej polície, Oddelením všeobecnej kriminality Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bardejov pod ČVS: H.-XXX/OVK-B.-XXXX a na obsah výpovedí zákonnej zástupkyne žalobcu, svedka F. X.T.A. a závery znalca z odboru cestnej dopravy D.. T. O.. Podľa názoru žalobcu, žalovaný v 1. rade viedol svoje motorové vozidlo tak, že neprispôsobil dostatočne svoju jazdu s motorovým vozidlom situácii na vozovke a tak zapríčinil dopravnú nehodu s vyššie opísanými následkami. Svoj nárok právne opieral o §§ 4 a 15 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z. z.“), ako aj §§ 13 ods. 2 a 3, 420, 427 a nasl. zákona

č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“). Voči žalovanému v 2. rade odvodzoval jeho pasívnu vecnú legitimitáciu od § 823 Občianskeho zákonníka a § 15 zákona č. 381/2001 Z. z. Vo svojom záverečnom stanovisku poukázal na skutočnosť, že v čase dopravnej nehody bolo jasno, vozovka bola suchá a viditeľnosť veľmi dobrá, teda na prechod pre chodcov bola zo všetkých jej smerov dobrá viditeľnosť. Žalovaný v 1. rade riadil svoje motorové vozidlo tak, že nedal prednosť chodcom na vyznačenom priechode a svojim vozidlom jazdil tak, že nedokázal včas, t.j. pred priechodom pre chodcov zastaviť, pretože medznou rýchlosťou pri ktorej by pred priechodom zastal bola rýchlosť 18,1 km/h. Podľa jeho názoru žalovaný v 1. rade neprispôbil svoju jazdu stavu a povahe vozovky, ako aj situácii na ceste a zapríčinil vznik dopravnej nehody, pretože nepredišiel zrážke. Žalovaný musel vidieť chodca už z ulice Dlhý rad, najmenej 9,5 m od vjazdu do pravotočivého oblúka na ulicu Partizánska, keďže cesta od ulice Dlhý rad nie je tak nízko oproti ulici Partizánska, aby nemohol vnímať chodcov vchádzajúcich na ul. Partizánska, keď od oblúka po prechode je navyše ďalších 7,6 m, t.j. musel ich vidieť už od ulice Dlhý rad. Jeho povinnosťou bolo predísť zrážke s chodcom a zastaviť pred prechodom pre chodcov, žalovaný v 1. rade však prednosť chodcom nachádzajúcim sa na priechode pre chodcov nedal, pričom k nehode došlo v jeho jazdnom pruhu. Právne poukazoval aj na §§ 3, 4 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 8/2009 Z. z.“).

3. Žalovaným bola žaloba doručená do vlastných rúk 23.12.2013. Žalovaný v 1. rade vo vyjadrení z 3.1.2014 v podstatnom poukázal na záver trestného konania vo veci, v ktorej žalobca nebol odkázaný na konanie vo veciach občianskoprávných ako aj na závery znaleckého posudku znalca z odboru cestnej dopravy D. T. O.. Popieral u seba splnenie podmienok vecnej pasívnej legitimitácie. V podaní z 13.6.2020 žalovaný v 1. rade tiež uznával, že škoda bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky, avšak nebola spôsobená okolnosťami majúcimi pôvod v prevádzke. Poukazujúc na výpoveď svedka F. X.T.A. v trestnom konaní tvrdil, že ku škode nedošlo tak, že by zrazil chodca, ale v dôsledku správania sa chodca, ktorý narazil do motorového vozidla. Preto namietal existenciu príčinnej súvislosti medzi okolnosťami majúcimi pôvod v prevádzke a samotnou škodou majúc za to, že ku škode došlo výlučne v dôsledku správania sa maloletého poškodeného. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy považoval za neodôvodnený súčasne poukazujúc na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co/107/2013. V podaní z 21.2.2018 dopĺňal, že aj podľa výsledkov znaleckého dokazovania realizovaného v konaní, z hľadiska pohybu chodca sa jednalo o náhle vybehnutie do koridoru vozidla. Tvrdil, že aj podľa znaleckého posudku ako vodič motorového vozidla sa v danom úseku pohyboval rýchlosťou 21 km/h, pričom v danom úseku je povolená maximálna rýchlosť 50 km/h, teda pohyboval sa rýchlosťou značne nižšou, ako je maximálna povolená rýchlosť, pretože odbočoval vpravo v pravouhlej križovatke s prihliadnutím na prejazd cez priechod pre chodcov. Podľa znaleckého posudku nebola preukázaná jeho neskorá reakcia ako vodiča, pretože ak by mal zastaviť pred koridorom pohybu chodca, t.j. pred hranicou priechodu pre chodcov, musel by na chodca reagovať 1,65 sekundy pred miestom zrážky, kedy sa chodec nachádzal na chodníku. Poukazoval na povinnosť chodca vyplývajúcu z § 53 zákona č. 8/2009 Z. z. Mal za to, že za škodu vzniknutú žalobcovi nie je zodpovedný a v celom rozsahu za ňu zodpovedá žalobca sám. Vo svojom záverečnom stanovisku zo 7.4.2020 navyše uvádzal, že v danom prípade neexistuje žiaden právny dôvod, prečo by sa mal žalovaný v 1. rade na uvedenom mieste pohybovať rýchlosťou 18,1 km/h. V konaní bolo podľa neho preukázané, že na chodca by musel reagovať 1,65 sekundy pred miestom zrážky, aby mohol pred priechodom pre chodcov zastaviť, v tom čase sa však chodec nachádzal ešte na chodníku a teda ako vodič na neho nemohol reagovať. Žalobca ako chodec vytvoril aj podľa znaleckého posudku z technického hľadiska prekážku náhlu. V konaní preto nebolo preukázané porušenie jeho právnej povinnosti a nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a spôsobenou škodou. Žalovaný v 1. rade súčasne odmietol akýkoľvek zásah do práv na ochranu osobnosti žalobcu.

4. Žalovaný v 2. rade vo svojom vyjadrení z 11.9.2014 žiadal žalobu zamietnuť a to z dôvodu nepreukázania zodpovednosti žalovaného v 1. rade za škodovú udalosť s poukazom na obsah oznámenia o riešení škodovej udalosti č. XXXXXXXXXXXX z poisťnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX z 5.9.2014 a obsah uznesenia OR PZ Bardejov, ČVS: H.-XXX/OVK-B.-XXXX z 22.5.2013. Uplatnený nárok na ochranu osobnosti navrhoval kvalifikovať ako nárok titulom sťaženia spoločenského uplatnenia, ktorý však musí byť preukázaný lekárskeým osvedčením čo v danom prípade splnené nebolo. Vo svojom záverečnom vyjadrení zotrval na stanovisku, že podmienky zodpovednosti žalovaného za škodu preukázané neboli. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy považoval za nepreukázaný vzhľadom na

nesplnenie jeho obligatórných náležitostí, a to trestnoprávnej zodpovednosti žalovaného v 1. rade a smrti poškodeného.

5. Dodatkom č. 2 k Rozvrhu práce Okresného súdu Bardejov na rok 2020 došlo s účinnosťou k 8.1.2020 k zmene zákonného sudcu, ktorým bol vo veci vydaný tento rozsudok.

6. Žalobca na výzvu súdu cestou svojho právneho zástupcu podaním zo 16.4.2020, žalovaný v 1. rade cestou svojho právneho zástupcu podaním zo 7.4.2020 a žalovaný v 2. rade podaním z 1.4.2020 súhlasili s rozhodnutím o veci bez nariadenia pojednávania podľa § 177 ods. 2 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „C.s.p.“). Vzhľadom na obsah dokazovania vykonaného do dňa vydania tohto rozhodnutia súdu (v rámci ktorého boli vykonané všetky stranami riadne navrhnuté dôkazy), ako aj na poskytnutie adekvátnych príležitostí pre uplatnenie prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany obom stranám konania a s prihliadnutím na pretrvávajúce dôvody pre použitie preventívno-hygienických opatrení na zabránenie šírenia vírusovej infekcie COVID-19 v nadväznosti na zákon č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nakažlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony súd dospel k záveru, že pre rozhodnutie vo veci nie je potrebné vykonať ďalšie pojednávanie a preto 21.4.2020 oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu, t.j. najmenej 5 dní pred vyhlásením rozsudku a následne vo veci 29.4.2020 vyhlásil toto meritórne rozhodnutie.

7. Za účelom meritórneho posúdenia uplatneného nároku bolo s prihliadnutím na obsah všetkých do spisu predložených vyjadrení strán a ich prednesov na pojednávaní vykonané dokazovanie oboznámením sa s pripojeným vyšetrovacím spisom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bardejov, ČVS: H.-XXX/OVK-B.-XXXX a osobitne v ňom vydaným uznesením z 22.5.2013, oznámením škodovej udalosti poškodeným z 1.7.2013, lekárskeho posudku o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia vystaveným chirurgom F. X. F., doloženými lekárske správy o liečbe žalobcu v súvislosti s jeho úrazom, oznámením žalovaného v 2. rade o riešení škodovej udalosti z 5.9.2014, znaleckým posudkom D. T. O., X. č. 3/2017 doručeným 27.12.2017, výsluchom znalca, výsluchom svedkyne P. U. a výsluchom žalobcu. K poznámke žalobcu v jeho záverečnom vyjadrení, že v konaní dosiaľ neboli vypočutí žalovaní v 1. a 2. rade ako aj zákonná zástupkyňa žalobcu sa žiada uviesť, že ich vypočutie počas celého konania ním nebolo riadne navrhnuté a odôvodnené, pričom z tohto podania nie je súdu zrejmé na preukázanie akých (nových) skutočností by mali byť menovaní vypočutí, keď žalovaný v 2. rade vôbec nebol účastníkom dopravnej nehody a žalovaný v 1. rade ako aj matka žalobcu sa počas konania k všetkým relevantným skutočnostiam predovšetkým cestou svojich právnych zástupcov vyjadrovali a odkazovali na obsah dôkazov vykonaných v súvisiacom trestnom konaní, v ktorom boli v krátkom čase po udalosti vypočutí a kde opísali svoj pohľad a voje poznatky týkajúce sa priebehu nehodového deja, ktorý sa neodchyľuje od ich stanovísk produkovaných v tomto konaní. Súčasne súd poznamenáva, že zákonná zástupkyňa žalobcu sa konaných pojednávaní pravidelne zúčastňovala, kde po konzultácii s ňou jej právny zástupca prednášal vyjadrenia k prejednávanej veci a v konaní vypočúvaným osobám kládol otázky. Súd tak nevidel žiaden relevantný dôvod, pre ktorý by aj s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti konania nebolo možné na základe vykonaného dokazovania pristúpiť k vyhláseniu meritórneho rozhodnutia vo veci. Vo veci bol vykonaným dokazovaním zistený nasledovný skutkový stav.

8. Zo spisu Okresného riaditeľstva PZ v Bardejove ČVS: H.-XXX/OVK-B.-XXXX bolo zistené, že trestné stíhanie začaté pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) a b) Trestného zákona vo veci dopravnej nehody z 10.10.2012 o 12.20 hod, na križovatke ulíc Jirasková - Partizánska v Bardejove, pri ktorej žalovaný v 1. rade nedal prednosť žalobcovi ako chodcovi, ktorý prechádzal po priechode pre chodcov v smere od budovy Okresného súdu Bardejov k hotelu Šariš, z pohľadu vodiča z ľavej strany na pravú, kde pri zrážke žalobca utrpel zlomeninu predkolenia vľavo s posunom, pomliaždenie a sufúzia periorbitálnej vpravo a oblasti pravého krídla bedrovej kosti s predpokladanou dobou liečenia 6 týždňov bolo uznesením z 22.5.2013 zastavené z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Okresné riaditeľstvo PZ v Bardejove pri tomto svojom závere vychádzalo z výsledkov vyšetrovania, ktoré sa opierali predovšetkým o závery znalca z odboru cestnej dopravy D. T. O., X., podľa ktorého príčinou dopravnej nehody z technického hľadiska bol v každom prípade nesprávny pohyb chodca po priechode pre chodcov. Z hľadiska vodiča by technickou

príčinou dopravnej nehody mohla byť len alternatíva pomalej jazdy s neskorou reakciou, ktorá je nepravdepodobná až nemožná.

9. Z označeného trestného spisu súd ďalej zistil, že zákonná zástupkyňa žalobcu pri svojom výsluchu (zápisnica o výsluchu svedka OR PZ v Bardejove ČVS: H.-XXX/OVK-B.-XXXX z 29.10.2012) k okolnostiam dopravnej nehody v podstatnom uvádzala, že v čase dopravnej nehody najskôr so synom, ktorého držala pravou rukou za jeho ľavú ruku prechádzali po ulici Jiráskovej k budove okresného súdu a následne prechádzali od budovy okresného súdu k hotelu Šariš po Partizánskej ulici. Tvrdila, že pred vstupom na priechod pre chodcov zastali, pozrela sa na ľavú a pravú stranu cesty, kde v jazdnom pruhu od sídliska Družba prichádzajúce vozidlo zastavilo a dávalo im prednosť a hneď za nimi idúce vozidlo taktiež zastavilo. Následne so žalobcom vstúpili na cestu, prechádzali cez ňu rýchlou chôdzou a keď boli v strede cesty, v smere od ulice Dlhý rad vyšlo z jej pohľadu vo vysokej rýchlosti osobné motorové vozidlo zn. BMV 346, ev. č. X. XXX L., ktoré odbočilo do jazdného pruhu, v ktorom prechádzala so synom, motorové vozidlo prudko zabrzdilo, až zapíšťali pneumatiky, jej syn sa rukami zachytil pravej strany vozidla, v oblasti predných ľavých dverí a predného ľavého blatníka a hlavou narazil do ľavého spätného zrkadla, kde mu ostala na čele krvavá odrenina. Zákonná zástupkyňa žalobcu pri dopravnej nehode zranená nebola.

10. Žalovaný v 1. rade pri svojom výsluchu v rámci označeného trestného konania (zápisnica OR PZ v Bardejove ČVS: H.-XXX/OVK-B.-XXXX z 29.10.2012) vypovedal, že v čase dopravnej nehody viedol vozidlo zn. BMV 346, ev. č. X. XXX L. v smere od ulice Dlhý rad po ulici Jiráskovej s následným odbočením na Partizánsku ulicu smerom na sídlisko Družba a keďže mesto Bardejov pozná a pozná aj radenie do jazdných pruhov na jeho križovatkách, preto sa zaradil do pravého jazdného pruhu pre odbočenie vpravo. Tvrdil, že keď vyšiel na Partizánsku ulicu, v ľavom jazdnom pruhu stálo dodávkové vozidlo, ktorého zadná časť bola na prechode a dávala prednosť iným vozidlám, v dôsledku čoho nevidel, že po prechode prechádzajú chodci. Keď prednou časťou vozidla vyšiel na prechod pre chodcov tvrdil, že periférne zbadal pohyb žalobcu, ktorý vyšiel z poza Pick-upu a on okamžite zabrzdil, avšak napriek tomu došlo k zrážke so žalobcom.

11. Svedok A. U. pri svojom výsluchu v rámci označeného trestného konania (zápisnica o výsluchu svedka OR PZ v Bardejove ČVS: H.-XXX/OVK-B.-XXXX z 30.10.2012) vypovedal, že bezprostredne pred dopravnou nehodou prechádzal s kamarátom F. B. po prechode pre chodcov cez ulicu Partizánsku od budovy okresného súdu k hotelu Šariš, pričom v smere od sídliska Družba nestálo pred prechodom iné vozidlo, ktoré by mu dávalo prednosť a predtým smerom od sídliska Družba prešlo neznáme osobné vozidlo, z dôvodu ktorého pred vstupom na prechod chvíľu postál na chodníku pred okresným súdom. Pri prechádzaní priechodom pre chodcov videl prichádzajúce vozidlo žalovaného v 1. rade so zapnutou pravou smerovkou, po prejdení prechodu začul buchnutie a zároveň piskot pneumatík, otočil sa a videl vozidlo zn. BMV 346, ev. č. X. XXX L. stáť v prvej polovici prechodu pre chodcov vo svojom smere jazdy, na zemi čupnutého chlapca, ktorý plakal, ako aj jeho matku, ktorú videl bezprostredne vybehnúť z chodníka k chlapcovi a zobrať ho na ruky. Tvrdil, že vozidlo malo po zrážke na strane vodiča sklopené spätné zrkadlo. Rovnaké skutkové okolnosti k nehode vypovedal v trestnom konaní ako svedok aj F. B. (zápisnica o výsluchu svedka OR PZ v Bardejove ČVS: H.-XXX/OVK-B.-XXXX z 5.11.2012).

12. Svedok F. X. pri svojom výsluchu v rámci označeného trestného konania (zápisnica o výsluchu svedka OR PZ v Bardejove ČVS: H.-XXX/OVK-B.-XXXX z 5.11.2012) uvádzal, že spolužiakov F. B. a A. U. čakal pri priechode pre chodcov cez Jiráskovú ulicu v smere od hotela Šariš k pivárni Kozel, pozeral sa smerom k budove okresného súdu, od ktorého prichádzali spolužiaci, ktorí pred prechodom chvíľu zastali, lebo im vozidlo prichádzajúce od sídliska Družba nedávalo prednosť, následne vstúpili na priechod pre chodcov a prešli na druhú stranu cesty, pričom v tom čase sa v blízkosti nenachádzalo žiadne iné vozidlo dávajúce chodcom prednosť. Vodič motorového vozidla zn. BMV 346, ev. č. X. prechádzal popri ňom a mal zapnutú pravú smerovku. Vypovedal, že keď toto vozidlo bolo pred priechodom pre chodcov, z chodníka pred okresným súdom sa z rúk matky vytrhol malý chlapec a po priechode sa rozbehol k hotelu Šariš, pričom narazil do ľavej strany vozidla BMW a spadol na zem. Následne matka vybehla za chlapcom a zobrala ho do rúk.

13. Zo svedeckej výpovede P. U. (navrhnutá žalobcom) realizovanej súdom 15.5.2019 bolo zistené, že menovaná nehodový dej vlastnými očami nevidela a na miesto dopravnej nehody prišla niekoľko minút po dopravnej nehode. V čase, keď prišla na miesto dopravnej nehody, matka žalobcu držala syna za

ruku, neskôr žalobcu držala na rukách svedkyňa, a to minimálne 10 minút z dôvodu, že nemohol stúpiť na ľavú nohu. V čase po príchode na miesto nehody registrovala predné okienko motorového vozidla na prechode, pričom maloletý stál na prechode po ľavej strane matky. Uvádzala, že po dopravnej nehode vodič preparkoval motorové vozidlo o niekoľko metrov ďalej napravo. Následne všetci aj spoločne s vodičom čakali na príchod záchranky, resp. polície.

14. Žalobca pri svojom výsluchu pred súdom dňa 15.5.2019 vypovedal, že k nehode došlo pred Okresným súdom Bardejov, kde prechádzal spolu s mamou cez križovatku k hotelu Šariš. Cez tento priechod išli dvakrát a následne až tretíkrát z dôvodu, že sa išli objednať k zubárke. Tvrdil, že mamu držal za ruku, išiel však v popredí, ďalej že pri nehode ho zachytilo auto, mama však stihla odskočiť. Vypovedal tiež, že všetky autá zastavili, až následne sa ocitol pod posledným autom. Po dopravnej nehode ho zobrala jedna pani na ruky. Vodič motorového vozidla, ktorý nehodu zapríčinil, vyšiel vonku, chytal sa za hlavu, následne zaparkoval auto o niekoľko metrov na krajnicu, a potom prišla záchranka, ktorá ho odviezla do nemocnice. Tvrdil, že ak ostatné vozidlá zastavovali, aj to posledné vozidlo muselo vidieť, že prechádzajú cez prechod pre chodcov. K následkom na zdraví uvádzal, že aj keď pri nehode úraz hlavy nemal, pri zmene počasia ho veľmi bolieva hlava.

15. Zo záverov znaleckého dokazovania nariadeného súdom vyplýva, že k zrážke žalobcu s vozidlom žalovaného v 1. rade došlo na priechode pre chodcov z pohľadu chodca 3,5 m od hranice chodníka a z pohľadu smeru vozidla od 0 m do 1,3 m od vstupnej hranice priechodu pre chodcov. Žalobca bol primárne kontaktovaný ľavou dolnou končatinou s neznámou časťou vozidla, sekundárne pravou časťou tváre so spätným zrkadlom vozidla, čím došlo k vzniku krvnej podliatiny okolo pravého oka. Pohyb chodca bol znalcom analyzovaný pomocou jednotlivých častí skutkového deja opísaného svedkami, zapadajúcimi do logiky priebehu jeho pohybu vychádzajúc z predpokladu priamočiareho zrýchleného pohybu. Pri určovaní rýchlostného rozsahu chodca závery znalec vyvodil z experimentálnych meraní podrobne rozvedených v nálezovej časti posudku (časť 6.4), pomocou ktorých dospel k záveru, že pohyb žalobcu prebiehal v rýchlostnom rozsahu 2,6 - 3,5 m za sekundu, čomu zodpovedá časový interval 0,86 - 1,15 sekundy, za ktorý mohol chodec prejsť behom od bodu nachádzajúceho sa 50 cm od hranice chodníka na priechode pre chodcov (bod B plánu dopravnej nehody) do bodu teoretického miesta zrážky (bod Z plánu dopravnej nehody) dĺžku 3 metre. Pri svojich záveroch znalec vychádzal z predpokladu, že motorové vozidlo žalovaného v 1. rade pri zrážke zastalo vo svojom jazdnom pruhu za stredovou deliacou čiarou s tým, že v prvej polovici zasahovalo do priechodu pre chodcov. Znalec ďalej zaujal záver, že vodič motorového vozidla neprekročil maximálne dovolenú rýchlosť 50 km.h⁻¹, pretože bol limitovaný prejazdom oblúka križovatky. Rýchlostný rozsah pohybu vozidla vypočítal medzi 29,8 km.h⁻¹ a 18,1 km.h⁻¹, pri ktorej by bol schopný zastaviť vozidlo pred miestom zrážky. Pre obvyklý spôsob prejazdu znalec určil ako štatisticky strednú rýchlosť 21,6 km.h⁻¹. Na základe pohybovej analýzy prevedenej znalcom zaujal záver, že ak vodič mal riešiť dopravnú situáciu v smere svojej jazdy najskôr na priechode pre chodcov na ul. Jiráskovej, nadväzne na to na križovatke a až následne na priechode pre chodcov na Partizánskej ulici (t. j. 7,6 m kolmo pred priechodom pre chodcov), z technického hľadiska bola reakcia vodiča včasná. Ak však mal na rozbiehajúceho chodca reagovať už skôr, potom sa nejednalo o včasnú reakciu vodiča.

16. Na otázku strán znalec pri svojom výsluchu 13.1.2020 v podstatnom dopíňal, že v mieste vstupu na priechod pre chodcov motorové vozidlo muselo brzdiť a pohybovať sa zostatkovou rýchlosťou, ďalej že križovatka bola v čase dopravnej nehody prehľadná zo všetkých smerov, a že počasie a viditeľnosť boli dobré. Pri rekonštrukcii nehodového deja vylučoval niektoré nelogické tvrdenia zákonnej zástupkyne žalobcu a to náraz pravou stranou vozidla ako aj zapištie pneumatík pri prudkom zabrzdení s poukazom na nezdokumentovanie šmykových stôp na mieste nehody dopravnou políciou s následným pripustením skutočnosti, že motorové vozidlo vybavené ABS nemusí šmykové stopy na vozovke zanechať. Prezentoval názor, že primeraná rýchlosť vzhľadom na situáciu na križovatke a jazdu v oblúku tak, aby vodič nespôsobil dopravnú nehodu musela byť nižšia ako 50 km.h⁻¹. Prvou možnosťou zabránenia zrážke bola nižšia rýchlosť motorového vozidla, t. j. pod 18,1 km.h⁻¹, druhou možnosťou jej zabránenia bola skoršia reakcia vodiča. Z metódy spätného odvíjania deja z bodu zrážky vyplýva, že vodič mohol reagovať 1,65 sekundy pred miestom zrážky, avšak keďže pohyb maloletého chodca sa pohyboval v časovom intervale 0,86 - 1,15 sekundy, vodič by musel reagovať na chodca ešte v čase, keď sa ten nachádzal na chodníku pred priechodom pre chodcov. Záver, že na vozidle došlo k zrážke z jeho ľavej bočnej strany, vychádzal z výpovede svedkov ako aj lekárskej správy popísanej v znaleckom posudku s následným vysvetlením, že každé vozidlo má na svojich bočných stranách vypuklý

profil a práve touto časťou vozidla mohlo dôjsť k zrážke. K postaveniu matky zrazeného chodca znalec poukazoval na to, že pokiaľ by matka išla s maloletým chodcom súčasne, aj u nej by muselo dôjsť k zrážke s motorovým vozidlom, z tohto logického predpokladu mal potom za to, že jej maloletý syn musel ísť na priechode pre chodcov pred matkou. Na základe situácie na križovatke pripúšťal, že vodič mohol vidieť chodcov čakajúcich na priechode pre chodcov skôr ako po prechode križovatkou, avšak to neznamená, že tým u vodiča vznikla aj povinnosť na tieto osoby reagovať.

17. Z osvedčenia o evidencii vozidla (č.l. 195-196) bolo súdom zistené, že vlastníkom vozidla ev. č. X. bol od v čase dopravnej nehody žalovaný v 1. rade, ktorý vozidlo v čase dopravnej nehody aj riadil.

18. Z lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia vystaveným chirurgom F. X. F. pre žalovaného v 2. rade vyplýva, že žalobca bol so zranením (zlomeninou oboch kostí predkolenia liečenou operáciou, pohmliaždením tváre a panvy), ktoré utrpel pri strete s vozidlom žalovaného v 1. rade hospitalizovaný v ústavnej starostlivosti od 10.10.2012 do 12.10.2012. Liečenie zranenia bolo ukončené 22.1.2013. Hodnotenie bolestného bolo týmto lekárskeým posudkom hodnotené na 200 bodov (180 bodov za zlomeninu oboch kostí predkolenia liečeného operáciou podľa pol. č. 198d, 5 bodov za pomliaždenie tváre podľa pol. č. 4 a 15 bodov za pomliaždenie panvy podľa pol. č. 110). Súd zároveň poznamenáva, že bodové hodnotenie zrania žalobcu nebolo v konaní žalovanými v 1. a 2. rade relevantne spochybňované.

19. Z predložených lekárskeých správ bolo zistené, že žalobca od 10.10.2012 do 12.10.2012 bol v sprievode matky hospitalizovaný na oddelení úrazovej chirurgie NsP Jakuba, n.o. Bardejov s diagnózou viacnásobnej zlomeniny predkolenia s nutnosťou operačného zákroku za účelom dosiahnutia vyhovujúceho postavenia oboch zlomenín, v stabilizovanom stave prepustený do ambulantnej starostlivosti, následne v dvojtýždňových intervaloch ambulantne ambulantným traumatológom až do prestavenia zlomenín s následne doporučenou rehabilitáciou. Podľa lekárskej správy z 22.1.2020 bol stav žalobcu z traumatologického hľadiska konštatovaný ako stabilizovaný s doporučeným plným zaťažovaním liečenej dolnej končatiny.

K nároku na náhradu škody na zdraví

20. Podľa § 427 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

21. Podľa § 428 Občianskeho zákonníka, svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

22. Podľa § 429 Občianskeho zákonníka, prevádzateľ zodpovedá ako za škodu spôsobenú na zdraví a veciach, tak za škodu spôsobenú odcudzením alebo stratou vecí, ak stratila fyzická osoba pri poškodení možnosť ich opatrovať.

23. Podľa § 441 Občianskeho zákonníka, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

24. Podľa § 3 ods. 2 písm. a) zákona č. 8/2009 Z. z. účastník cestnej premávky je povinný správať sa disciplinovane a ohľaduplne tak, aby neohrozil bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky, pritom je povinný prispôbiť svoje správanie najmä stavebnému, dopravno-technickému stavu cesty, situácii v cestnej premávke, poveternostným podmienkam a svojim schopnostiam.

25. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. vodič je povinný

e) dbať na zvýšenú opatrnosť voči cyklistom a chodcom, najmä deťom, osobám so zdravotným postihnutím, osobitne voči osobám, ktoré používajú bielu palicu, a starým osobám,

f) dať prednosť chodcovi, ktorý vstúpil na vozovku a prechádza cez priechod pre chodcov, pritom ho nesmie ohroziť; to neplatí pre vodiča električky.

26. Podľa § 53 ods. 2 tretia veta zákona č. 8/2009 Z. z. chodec nesmie vstupovať na vozovku, a to ani pri použití priechodu pre chodcov, ak vzhľadom na rýchlosť a vzdialenosť prichádzajúcich vozidiel nemôže cez vozovku bezpečne prejsť.

27. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

28. Podľa § 15 ods. 1 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

29. Podľa § 444 Občianskeho zákonníka, pri škode na zdraví sa jednorazove odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

30. Podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z. z.“) bolesť je ujma spôsobená poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov. Sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len „následok“).

31. Podľa § 3 ods. 1 a 2 prvá veta zákona č. 437/2004 Z. z. náhrada za bolesť sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, priebehu liečenia alebo odstraňovaniu jeho následkov; náhrada za bolesť sa poskytuje na základe lekárskeho posudku.

32. Podľa § 5 ods. 1, 2 a 4 zákona č. 437/2004 Z. z. pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8). Výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2% z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky ustanoví výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia určenú podľa odseku 2 opatrením vyhláseným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky uverejnením oznámenia o jeho vydaní najneskôr do 31. mája príslušného kalendárneho roka.

33. Podľa § 1 opatrenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 20/2012 o ustanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2012 výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2012 za jeden bod je 15,72 Eura.

34. V okolnostiach daného prípadu medzi stranami nebolo sporné, že v čase dopravnej nehody bol prevádzateľom motorového vozidla, ktorým bola škoda na zdraví žalobcu spôsobená žalovaný v 1. rade, ktorý toto motorové vozidlo v kritickom čase priamo riadil. Nebolo tiež medzi stranami sporné, že ku škode žalobcu na zdraví došlo v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla žalovaného v 1. rade dňa 10.10.2012 okolo 12.20 hod., konkrétne na priechode pre chodcov na ul. Partizánskej v meste Bardejov bezprostredne za križovatkou ulíc Partizánskej, Jiráskovej a Hviezdoslavovej, cez ktorú žalovaný v 1. rade viedol svoje motorové vozidlo vo svojom jazdnom pruhu z Jiráskovej ulice (v smere od ulice Dlhý rad) na ulicu Partizánsku (v smere na sídlisko Družba), pričom na priechode pre chodcov nachádzajúcim sa pred budovou Okresného súdu Bardejov došlo ku zrážke ním vedeného motorového vozidla so žalobcom. K stretu motorového vozidla žalovaného v 1. rade a žalobcu došlo z pohľadu vodiča ľavou bočnou časťou motorového vozidla a ľavým spätným zrkadlom, pričom bezprostredným následkom tejto zrážky žalobca utrpel zranenia opísané v lekárskom posudku F.. X. F. (zlomenina oboch kostí predkolenia liečenej operáciou, pomliaždenie tváre a pomliaždenie panvy), liečenie ktorých bolo ukončené 22.1.2013. Na posúdenie zodpovednosti za škodu sa v takomto prípade, t. j. keď ku vzniku

škody dôjde v príčinnej súvislosti s prevádzkou pohybujúceho sa dopravného prostriedku nepochybne vzťahuje právna vyjadrená v § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zodpovednosť za škodu spôsobnú prevádzkou dopravného prostriedku patrí medzi prípady sprísnenej objektívnej zodpovednosti, v ktorých sa pripísanie zodpovednosti určitému subjektu odvíja od miery nebezpečenstva (rizika), ktoré so sebou daná prevádzka prináša. Ide o zodpovednosť, ktorá nie je založená na zavinení a postihuje subjekty určitým spôsobom ovládajúce motorové vozidlá. Predpokladom vzniku tejto zodpovednosti je udalosť vyvolaná osobitnou povahou dopravného prostriedku (dopravy), škoda a príčinná súvislosť medzi danou udalosťou a vznikom škody. Pre vznik zodpovednosti za túto škodu nie je relevantné zavinenie ani protiprávny úkon zodpovedného subjektu a to napriek tomu, že protiprávny úkon vo forme porušenia zákonnej povinnosti môže byť v konkrétnom prípade prítomný. Zodpovedným subjektom je v zmysle § 427 ods. 2 prevádzkovateľ dopravného prostriedku, poškodeným môže byť akákoľvek osoba, ktorej vznikla v dôsledku povahy prevádzky dopravného prostriedku ujma. V danom prípade bola vykonaným dokazovaním v konaní preukázaná príčinná súvislosť medzi opísanou udalosťou (zrážkou žalobcu s motorovým vozidlom žalovaného v 1. rade) a škodou na jeho zdraví touto zrážkou spôsobenou. Pre naplnenie predpokladov zodpovednosti za škodu žalovaného v 1. rade nie je potrebné skúmať zavinenie ani porušenie právnej povinnosti, keďže ide o zodpovednosť založenú na objektívnom princípe. V prípade vzniku škody, ktorá bola vyvolaná vnútornou okolnosťou, majúcou pôvod v prevádzke ide o zodpovednosť bez možnosti liberácie a nie je relevantná vynaložená miera starostlivosti prevádzkovateľa, aby k vzniku škody nedošlo. Medzi stranami nebolo sporné, že v konaní tvrdená škoda na zdraví žalobcu bola spôsobená dopravným prostriedkom žalovaného v 1. rade pri jeho prevádzke (t.j. pri jeho pohybe), ktorou vytvoril pre žalobcu na priechode pre chodcov prekážku predstavujúcu pre neho bezprostredné nebezpečenstvo kolízie. V zmysle súdnej praxe sa zlyhaním vodiča rozumie akékoľvek vôľové alebo mimovôľové správanie v príčinnej súvislosti so vznikom škody od úmyselného konania ako napr. útok vozidlom, cez nedbanlivostné konanie, ako sú nehody spôsobené porušením pravidiel cestnej premávky, až po nezavinené konanie ako je nezvládnutie zložitej dopravnej situácie a pod. (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25 Cdo/3925/2013). Za okolnosti majúce pôvod v povahe prevádzky sa považuje ako nedostatok činnosti (napr. nedanie prednosti, nezabrzdenie) tak aj zlyhanie osôb, ktoré boli pri prevádzke osôb použité.

35. V kontexte argumentácie žalovaných bolo ďalej nevyhnutné preskúmať prípadnú aplikáciu § 428 Občianskeho zákonníka a z neho vyplývajúci liberačný dôvod zodpovednosti prevádzkovateľa za škodu, spočívajúci v preukázaní takých skutočností vzťahujúcich sa na nehodový dej, ktoré budú svedčiť o vynaložení všetkého úsilia, ktoré bolo možné od prevádzkovateľa v danej situácii požadovať. Vynaložením všetkého úsilia, ktoré možno požadovať sa rozumie vynaloženie objektívne požadovanej miery starostlivosti, ktorú bolo možné za daných okolností vyvinúť (napr. zabrániť stretu vozidla s chodcom použitím zvukového výstražného znamenia, brzdením atď.), aby sa zabránilo vzniku škody, alebo aby sa zmiernil jej rozsah. Vynaloženie danej miery starostlivosti sa skúma z objektívneho hľadiska vo vzťahu k priemernému rozumnému a starostlivému prevádzkovateľovi, ktorý by sa nachádzal za rovnakých okolností na danom mieste v danom čase. Pokiaľ sa pri vynaložení starostlivosti, ktorú bolo možné za daných okolností spravodlivo požadovať nepodarilo škode zabrániť, možno takúto ujmu klasifikovať ako neodvratiteľnú. Znaleckým dokazovaním realizovaným vo veci bolo zistené, že dopravnej nehode bolo možné zabrániť rýchlosťou vozidla 18,1 km/h-1 na začiatku reakcie vodiča a to 8,38 m pred miestom zrážky, ktoré znalec určil v mieste prieseku krajníc vozovky Jiráskovej a Partizánskej ulice označeného v prílohe č. 2 znaleckého posudku bodom „A“ (k tomu záveru pozri hlavne bod 7. nálezovej časti znaleckého posudku). Miesto označené týmto bodom, ktoré sa nachádza za hranicou priechodu pre chodcov na Jiráskovej ulici ako aj za hranicou križovatky považuje konajúci súd za najneskoršie možné miesto, v ktorom akémukoľvek idúcemu motorovému vozidlu vznikne povinnosť zastaviť pred priechodom pre chodcov na ul. Partizánskej. Ktorékoľvek motorové vozidlo presúvajúce sa tou istou trasou, akou sa pohybovalo motorové vozidlo žalovaného v 1. rade by totiž malo právnu povinnosť zastaviť pre priechodom pre chodcov, keby po ňom prechádzal ktorýkoľvek, aj pomaly sa presúvajúci chodec. Preto za primeranú rýchlosť pre dané miesto a danú situáciu súd považoval rýchlosť vozidla 18,1 km/h-1, nakoľko takáto rýchlosť motorového vozidla napĺňa požadované atribúty pre správanie vodiča ako účastníka cestnej premávky v zmysle § 3 ods. 2 písm. a) zákona č. 8/2009 Z. z. a jeho povinnosti vyplývajúce § 4 ods. 1 písm. e) a f) zákona č. 8/2009 Z. z., t.j. dbať na zvýšenú opatrnosť voči chodcom, najmä deťom a dať prednosť chodcovi, ktorý vstúpil na vozovku a prechádza cez priechod pre chodcov. Žalovaný v 1. rade však v konaní nepreukázal, že by sa v danom mieste pohyboval rýchlosťou 18,1 km/h-1, a to ani znaleckým dokazovaním, závery ktorého vychádzali z jeho teoretickej rýchlosti 21,6 km/h-1, predstavujúcej priemernú obvyklú rýchlosť používanú podľa znalca

štatisticky značnou väčšinou vodičov, keďže určenie rýchlosti, ktorou sa pohyboval vodič vozidla v čase, kedy mal reagovať na vybiehajúceho chodca nebolo možné exaktne vykonať. Ustanovenie § 428 Občianskeho zákonníka pre liberáciu zodpovednosti za škodu prevádzkovateľovi motorového vozidla výslovne ukladá povinnosť uniesť dôkazné bremeno ohľadne takých skutočností vzťahujúcich sa na nehodový dej, ktoré preukážu vynaloženie všetkého úsilia, ktoré bolo možné od prevádzkovateľa v danej situácii požadovať, v okolnostiach prípadu aj rýchlosť 18,1 km/h-1 motorového vozidla v mieste vzniku povinnosti reagovať na chodca na priechode pre chodcov, t.j. 8,38 m pred miestom zrážky. Túto podmienku nemožno v danom prípade považovať za splnenú.

36. Prevádzateľ sa môže zbaviť zodpovednosti aj v prípade, ak je škoda spôsobená zavinením poškodeného. Zavinenie poškodeného Občiansky zákonník v ustanovení § 427 a nasl. neupravuje výslovne ako osobitný liberačný dôvod. Treba však vychádzať z toho, že ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje zavinenie poškodeného, sa musí s ohľadom na svoju všeobecnú povahu uplatniť aj v tomto osobitnom prípade zodpovednosti. Ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka je systematicky zaradené do šiestej časti, do druhej hlavy tretieho oddielu pod marginálnou rubrikou „spoločné ustanovenia o náhrade škody“ a z toho vyplýva, že ho treba použiť tak v prípadoch všeobecnej zodpovednosti za spôsobenú škodu založených na princípe predpokladaného zavinenia, ako aj v prípadoch osobitnej zodpovednosti za škodu spôsobenú dopravnými prostriedkami, a to bez zreteľa na to, či škoda bola spôsobená okolnosťami majúcimi alebo nemajúcimi pôvod v prevádzke. Ak je zavinenie poškodeného výlučnou príčinou škody vyvolanej osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku, prevádzateľ sa zbaví celkom zodpovednosti a škodu v plnom rozsahu nesie sám poškodený. Ak však je zavinený protiprávny úkon poškodeného len jednou z príčin škody vyvolanej osobitnou povahou prevádzky určitého dopravného prostriedku a ak bolo treba hľadať ďalšiu príčinu na strane prevádzateľa, potom znáša poškodený škodu len pomerne a čiastočne za ňu zodpovedá prevádzateľ. Objektívne skutočnosti môžu byť za určitých okolností, ak sú neodvratiteľnými a neodvodzujú svoj pôvod z prevádzky, liberačnými dôvodmi, ktoré zbavujú (celkom alebo sčasti) zodpovednosti prevádzateľov dopravných prostriedkov. Určenie podielov pripadajúcich na škodcu a poškodeného sa v týchto prípadoch (v dôsledku nedostatku výslovného zákonného ustanovenia) má vykonať použitím § 441 Občianskeho zákonníka analogicky (bližšie pozri stanovisko Najvyššieho súdu SR sp. zn. Cpj 10/83 časť H2).

37. Na základe vykonaného dokazovania súd v danom prípade dospel k záveru, že žalobca svojím náhlým a nepredvídateľným pohybom po priechode pre chodcov v čase, keď sa k nemu približovalo motorové vozidlo žalovaného v 1. rade vytvoril motorovému vozidlu náhlu prekážku, ktorá sa tak stala okrem v danej situácii neprimeranej rýchlosti žalovaného v 1. rade ďalšou z príčin vzniku škody na jeho zdraví. Pohyb žalobcu od miesta vzniku povinnosti žalovaného v 1. rade reagovať na chodca na ceste (50 cm od hranice chodníka) do miesta zrážky bol znaleckým dokazovaním ustálený v rozsahu 0,86 - 1,15 sekundy, zatiaľ čo na zabrzdenie motorového vozidla pri včasnej reakcii vodiča z rýchlosti 21,6 km/h-1 bolo potrebných 1,65 s, teda ani pri včasnej reakcii žalovaný v 1. rade nemohol nehode zabrániť. Výpovede nezávislých očitých svedkov udalosti zaistené v trestnom konaní (F. X.T.A., F. B., A. U.) zapadajú do znalcom opísaného priebehu nehodového deja, podľa ktorého žalobca náhle vybehol z chodníka pred budovou okresného súdu na priechod pre chodcov a matka až následne za ním dobehla k miestu zrážky. Jej tvrdenia o súčasnom prechádzaní priechodu nepotvrďuje žiaden iný dôkaz a vylučuje ho aj skutočnosť, že zrážkou súčasne zasiahnutá nebola. Súd preto jej popis nehodového deja vyhodnotil ako nepreukázaný a skreslený zrejme opakovaným prechádzaním tohto priechodu pre chodcov v kritický deň. Žalobca totiž pri svojom výsluchu pripustil, že cez tento priechod pre chodcov v daný deň prechádzali viackrát, a že bezprostredne pred nehodou cez priechod pre chodcov kráčal v popredí pred matkou. Teda aj žalobca podľa názoru súdu porušil § 53 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z. z. uložený zákaz vstupovať na vozovku, a to ani pri použití priechodu pre chodcov, ak vzhľadom na rýchlosť a vzdialenosť prichádzajúcich vozidiel nemôže cez vozovku bezpečne prejsť a vytvoril tak svojím pohybom kolíznú situáciu, avšak rovnako žalovaný v 1. rade ako vodič motorového vozidla porušil svoje povinnosti ustanovené § 3 ods. 2 písm. a), a § 4 ods. 1 písm. e) a f) zákona č. 8/2009 Z. z., t.j. správať sa disciplinovane a ohľaduplne tak, aby neohrozil bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky, dbať na zvýšenú opatrosť voči chodcom, najmä deťom a dať prednosť chodcovi, ktorý vstúpil na vozovku a prechádza cez priechod pre chodcov tak, že ho pritom nesmie ohroziť, pretože v mieste, v ktorom bol povinný reagovať na chodcov na priechode pre chodcov nepreukázal, že sa pohyboval pre tento úsek primeranou rýchlosťou zodpovedajúcou pre túto zvýšenú opatrosť voči chodcom, t.j. rýchlosťou 18,1 km/h-1 a nižšou. Teda ani žalovaný v 1. rade (tak ako žalobca) sa pohyboval po

cestnej komunikácii z technického hľadiska s nebezpečenstvom nesprávnym spôsobom, keďže pravidlá cestnej premávky vyžadujú od jej účastníkov správať sa tak, aby sa zabránilo vzniku nebezpečných situácií. Vychádzajúc z opísaných úvah súd dospel k záveru, že za škodu na zdraví žalobcu objektívne zodpovedá žalovaný v 1. rade v zmysle § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka (podmienky pre liberáciu jeho zodpovednosti za škodu nebolo možné v zmysle § 428 Občianskeho zákonníka považovať za splnené), pričom dokazovanie vo veci vykonané preukazuje, že chodec svojim neprávnym pohybom vznik tejto škody spoluzavinil, a tak aj tento musí pri použití § 441 Občianskeho zákonníka škodu znášať pomerne.

38. Aj keď zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že žalobca mal žalovanému v 1. rade rýchlosťou svojho presunu po priechode pre chodcov vytvoriť z technického hľadiska prekážku náhlu, pri preukázateľne nižšej rýchlosti v mieste povinnosti reakcie vodiča na chodca (18,1 km/h-1) by bolo možné v prípade zrážky očakávať iný (miernejší, alebo aj žiadny) rozsah zranení žalobcu. Pri svojej úvahe o určení miery spoluzavinenia poškodeného za vzniknutú škodu potom súd prihliadal aj na skutočnosť, že žalobca sa pred vstupom na priechod pre chodcov nachádzal vo vzťahu k prichádzajúcemu vozidlu žalovaného v 1. rade na dobre viditeľnom mieste, teda aj pred bodom, od ktorého mu podľa názoru súdu vznikla povinnosť reagovať na situáciu pred priechodom pre chodcov mal možnosť žalobcu s jeho matkou, ktorí sa pripravovali k prechodu na druhú stranu vozovky zaregistrovať a pri prejazde križovatkou a priechodom pre chodcov za ňou zvýšiť opatrnosť. Výpoveď žalovaného v 1. rade, že mu v tomto rozhlade bránila dodávka dávajúca prednosť iným vozidlám na križovatke za priechodom pre chodcov v opačnom smere nebola preukázané žiadnym iným dôkazom a preto túto skutočnosť súd považoval za nepreukázanú. Aj keby tomu tak bolo, neprehľadnosť situácie pred priechodom pre chodcov by naopak vyžadovala ďalšie zníženie prejazdovej rýchlosti daným miestom, ktorú odôvodňovala zákonom uložená povinnosť vodiča dbať na zvýšenú opatrnosť voči chodcom. S prihliadnutím na uvedené, ako aj na povahu ustanovenia § 441 Občianskeho zákonníka obsahujúceho právnu normu s relatívne neurčitou hypotézou, súd pre spoluzavinenie poškodeného jeho nárok na náhradu škody na zdraví od žalovaných v 1. a 2. rade znížil o 25%.

39. Medzi stranami nebol sporný rozsah zranení žalobcu spôsobených dopravnou nehodou a ich bodové ohodnotenie vyplývajúce z doloženého lekárskeho posudku F. X. F. v rozsahu 200 bodov, čo pri hodnote jedného bodu pre rok 2012 v sume 15,72 Eur znamená výšku škody na zdraví v sume 3.144,- Eur. Po zohľadnení spoluzavinenia žalobcu 25% potom súd priznal žalobcovi nárok na náhradu škody na zdraví v rozsahu 75%, teda v sume 2.358,- Eur, na ktorej zaplatenie súd zaviazal spoločne a nerozdielne žalovaného v 1. rade titulom objektívnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle § 427 Občianskeho zákonníka s použitím § 441 Občianskeho zákonníka a žalovaného v 2. rade ako jeho poisťovateľa titulom uplatnenia priameho nároku voči poisťovni podľa § 4 a 15 zákona č. 381/2001 Z. z. Na zvyšnú časť uplatneného nároku sa preto vzťahuje výrok o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

K nároku na náhradu nemajetkovej ujmy pri ochrane osobnostných práv

40. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

41. Podľa § 13 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

42. Podľa § 16 Občianskeho zákonníka, kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

43. Vo vzťahu k žalobkyňou uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy súd uvádza, že podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ten istý skutkový dej môže v niektorom prípade zakladať zároveň tak nárok na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, ako aj nárok na náhradu

nemajetkovej ujmy spôsobenej fyzickej osobe na jej osobnostných právach; tieto nároky treba dôsledne rozlišovať a pri ich posudzovaní mať na zreteli nielen odlišnosť vzťahov, z ktorých sú vyvodzované, ale tiež právnej úpravy, ktorá sa na ne vzťahuje. Zo žiadneho ustanovenia zákona č. 437/2004 Z.z. totiž nemožno vyvodiť, že by sa v rámci odškodňovania bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia mal zohľadniť aj zásah do dôstojnosti, súkromia alebo rodinného života poškodeného (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/65/2013 z 28.5.2014). Obdobne v zmysle uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 426/2018 z 13. 8.2014 právo na náhradu škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia podľa ustanovenia § 444 Občianskeho zákonníka a právo na náhradu nemajetkovej ujmy podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, sú samostatné nároky fyzickej osoby a preto ich nemožno duplicitne uplatňovať na základe rovnakých skutkových tvrdení, hoci aj v dvoch samostatných konaniach pred príslušným súdom. Týmto uznesením bola odmietnutá sťažnosť voči rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 16Co/107/2013-517 z 30.9.2013, na ktorý sa vo svojej argumentácii odvolávali žalovaní. Podľa označeného rozsudku Krajského súdu v Prešove, ochrana osobnosti v Občianskom zákonníku je upravená v ust. § 11 - 16, kde zakotvuje každej fyzickej osobe právo na ochranu jej osobnosti voči všetkým. Teda právo na ochranu osobnosti je dôsledkom neoprávneného zásahu iných do jej osobnostných práv. Tieto osobnostné práva nemajú majetkový charakter, a preto neoprávneným zásahom do nich spravidla ani nevznikajú majetkové ujmy, avšak od peňažného odškodnenia nemajetkovej ujmy je však potrebné odlišiť prípady odškodnenia, ktoré môžu vzniknúť ako následok zásahu do nemajetkovej sféry. Preto v súvislosti, ak so zásahom do práv spätých s osobnosťou a jej rozvojom, vznikne fyzickej osobe aj škoda, fyzická osoba môže uplatniť aj právo na náhradu škody (§ 16 Občianskeho zákonníka), pokiaľ sú splnené predpoklady na vznik zodpovednosti za škodu ustanovené Občianskym zákonníkom. Ak však náhrada škody umožňuje aj náhradu nemajetkovej ujmy, tak pre tento prípad sú ustanovenia zákona špecifické, a preto je ich uplatňovať cez všeobecné ustanovenia na ochranu osobnosti vylúčené. Nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia má teda vo vzťahu k ochrane osobnosti povahu špeciálnej úpravy. Napokon podobný názor prezentoval aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 5Cdo/196/2009 z 22.9.2010, v odôvodnení ktorého taktiež uviedol, že podanie žaloby na ochranu osobnosti ohľadne náhrad za nemateriálnu ujmu možno pripustiť len v prípadoch, ktoré nespádajú pod špeciálny režim náhrady škody, resp. tam, kde je tento režim celkom paušálny a neumožňuje individuálne posúdenie prípadu.

44. Vychádzajúc z uvedených právnych názorov najvyšších súdnych autorít súd nevzhladol nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu zásahu do jeho práva na zdravie za dôvodný, nakoľko táto forma finančnej satisfakcie je možná len v prípade, že škodu na zdraví nemožno nahradiť vôbec alebo len v neúplnom rozsahu. V danom prípade však náhradu za nemateriálnu ujmu na zdraví žalobcu bolo možné požadovať nielen titulom nároku na náhradu bolestného, ale aj titulom nároku na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia v zmysle § 4 a nasl. zákona č. 437/2004 Z. z. Takýto nárok však žalobca v žalobe výslovne neuplatnil a ani ho žiadnym lekárskeym posudkom nepreukázal a preto ani pri inej právnej kvalifikácii uplatneného nároku na zaplatenie sumy 1.500,- Eur nebolo možné žalovaný nárok ani len čiastočne priznať. Aj keď súbeh nárokov z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia a z titulku náhrady nemajetkovej ujmy s poukazom na citovanú judikatúru najvyšších súdnych autorít je možný, v danom prípade žalobcom neboli tvrdené a ani preukazované žiadne konkrétne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie tohto nároku mimo nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Žalobca netvrdil ani zásah do iných osobnostných práv, napr. do práva na rodinný život alebo na ochranu dôstojnosti a ani takýto iný zásah do osobnostných práv okrem zásahu do zdravia nepreukazoval. Preto tento uplatnený nárok aj pre neunesenie bremena tvrdenia a na neho naviazaného dôkazného bremena žalobcom súd zamietol, čo vyplýva z druhého odseku výroku tohto rozsudku.

45. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

47. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

48. Pri svojom rozhodnutí o trovách konania súd vychádzal zo skutočnosti, že žalobca aj žalovaní v 1. a 2. rade boli v konaní čiastočne úspešní a čiastočne neúspešní. Žalobca bol úspešný pokiaľ ide o nárok na náhradu bolestného v rozsahu sumy 2.358,- Eur a neúspešný pokiaľ ide o zvyšok nároku na

náhradu na zdraví a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy (897,- Eur mínus 1.500,- Eur = 2.397,- Eur). Teda úspech a neúspech žalobcu a žalovaného je v zásade rovnaký a preto súd v zmysle § 255 ods. 2 C.s.p. rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 CSP). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Lehota na podanie odvolania neplynie od 27.3.2020 do 30.4.2020 (§2 ods. 1 zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony). Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 CSP).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 CSP).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 CSP).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 CSP).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 CSP). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.